Hukuk Bölümü 2013/1426 E. , 2013/1614 K.

- **DAVACI KURUM TARAFINDAN DÜZENLENEN, DAVALININ DA KATILIP KAZANDIĞI ANCAK SONRASINDA TESPIT EDILEN USULSÜZLÜK NEDENI ILE FESHEDILDIĞI ANLAŞILAN IHALE NEDENI ILE ÖNGÖRÜLEN GEÇICI TEMINAT BEDELININ GELIR KAYDEDILMESI TALEBINE YÖNELIK DAVANIN, ÖZEL HUKUK HÜKÜMLERINE GÖRE ADLİ YARGI YERINDE GÖRÜLMESI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacı : DSİ Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. M.Ç.

Davalılar : 1.A. İnş.Tur. San. Ve Tic. Ltd. Şti.,2.C.Y., 3.Y.K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; DSİ Genel Müdürlüğü'ne bağlı Isparta XVIII Bölge Müdürlüğü tarafından, " Kapalı Teklif Usulü" ile ve " birim fiyatları her biri için geçerli olmak üzere işin tümüne indirim vermek" suretiyle ihale edilmesi öngörülen 125000.000.000 TL TL keşif bedelli "Afyon İhsaniye Ayazini Göleti ve Sulama İnşaatı" işinin ihalesinin 18.07.2000 tarihinde yapıldığını; ihaleyi davalı şirket A. İnş.Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti'nin aldığını; ancak, ihale denetimi sırasında davalı şirketin yeterlilik alabilmek için vermiş olduğu "iş bitirme belgesi" ile "geçici teminat mektubu" nun sahte olduğunun anlaşıldığını ve bu sebeplerle ihalenin feshedildiğini; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince ihalenin feshine sebebiyet veren davalıdan teminat bedeli olan 33.750.000.000 TL'nin gelir kaydedilmesi gerektiğini belirterek; 33.750.000.000 TL teminat bedelinin ihale tarihinden itibaren işleyecek reeskont faizi ile birlikte davalılardan alınarak davacıya verilmesi istemi ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

Isparta 1. Asliye Hukuk Mahkemesi; 16.12.2002 gün ve 2001/585 Esas, 2002/564 Karar sayılı kararı ile; somut olayda ihalenin gerçekleştiğini; ancak, henüz sözleşme imzalanmadan geçici teminatın irat kaydedilmesinin talep edildiğini; bu nedenle davada idari yargının görevli olduğunu belirterek; davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Antalya 1. İdare Mahkemesi; 24.03.2004 gün ve 2004/247 Esas, 2004/446 Karar sayılı kararı ile davanın, ihale eden idarenin ihale işlemleri ile ilgili olmadığını, davalı gerçek kişilerden alınacak geçici teminat bedelinin hazineye irat kaydedilmesi istemine ilişkin olduğunu belirterek; yargı yolu uyuşmazlığı nedeni ile görev yönünden davanın reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili; adli ve idari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 11.11.2013 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı tarafından "Afyon İhsaniye Ayazini Göleti ve Sulama İnşaatı" işinin 18.07.2000 tarihinde davalı şirkete ihale edilmesi sonrasında, davalı şirketin gerekli başvuru şartlarını taşımadığının anlaşılması üzerine, ihalenin feshi nedeni ile davalı şirket tarafından ödenmesi gereken 33750,000.000 TL geçici teminat bedelinin ihale tarihinden itibaren işleyecek reeskont faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesi istemi ile açılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 573.maddesinde; "Limited Şirket bir veya daha çok gerçek veya tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulur; esas sermayesi belirli olup, bu sermaye esas sermaye paylarının toplamından oluşur.

Ortaklar, şirket borçlarından sorumlu olmayıp, sadece taahhüt ettikleri esas sermaye paylarını ödemekle ve şirket sözleşmesinde öngörülen ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

Limited şirket, kanunen yasak olmayan her türlü ekonomik amaç ve konu için kurulabilir. " denilmek suretiyle limited şirketin tanımı yapılarak kuruluşu anlatılmıştır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde:

a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Buna göre, idare aleyhine dava açılmayıp, davalı mevkiinde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş ve anılan yasa hükümleri uyarınca faaliyet gösteren ve bu kanuna tabi olan, kamu kurumu niteliği taşımayan, özel hukuk hükümlerine tabi bir özel şirket olan A. İnş.Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. adlı özel hukuk tüzel kişisi ile bu şirketin temsilcisi konumunda yer alan 4721 sayılı TMK'nın birinci kitap, birinci kısım, birinci bölümünde düzenlenen özel hukuk gerçek kişilerin bulunması karşısında, ortada idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

Belirtilen bu hususlara göre, davalı özel şirketin, davacı kurum tarafından düzenlenen ve davalı tarafın usulsüzlük yapması nedeni ile feshedilen ihale neden ile öngörülen geçici teminat bedelinin gelir kaydedilmesi talebine yönelik davanın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Isparta 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Isparta 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 16.12.2002 gün ve 2001/585 Esas, 2002/564 Karar sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 11.11.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.